

Kommunledningsförvaltningen
Maria Ekblad
maria.ekblad@enkoping.se

Kostnadsfria färdtjänstresor för elever sommar 2024

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. införa kostnadsfria färdtjänstresor inom zon 1 för elever mellan 7–19 år från och med 1 juni 2024 till och med 31 augusti 2024,
2. tekniska nämnden kan återkomma till kommunfullmäktige med det faktiska kostnaderna för de kostnadsfria färdtjänstresorna i enlighet med punkt 1 för en eventuell ramjustering.

Beskrivning av ärendet

Upplands Lokaltrafik (UL) erbjuder kostnadsfria resor med buss för alla barn och ungdomar från 7 år till och med 19 år som är folkbokförda i Uppsala län under sommarlovperioden 2024. Uppsala kommun har efter UL:s beslut om sommarlovsbiljett beslutat att införa kostnadsfri färdtjänst för barn och ungdomar under sommarperioden. Funktionsrätt Enköping och kommunala tillgänglighetsrådet föreslår med anledning av detta i en skrivelse till tekniska nämnden att elever mellan 7–19 år som reser med färdtjänst ska ha fria resor under sommaren 2024 på samma sätt som i Uppsala kommun.

För att samtliga barn och ungdomar ska få möjlighet att resa gratis bör även barn och ungdomar med beslut om färdtjänst ha möjlighet till detta och därför föreslås att ingen egenavgift för färdtjänst tas ut under perioden 1 juni till 31 augusti 2024. Det innebär att även barn och ungdomar med behov av färdtjänst kommer kunna åka till fritidsaktivitet utan kostnad under sommarlovet.

Att införa kostnadsfria sommarresor för elever med färdtjänst är angeläget ur ett likabehandlingsperspektiv. Olikheter mellan barn med och utan funktionsnedsättning anses diskriminerande ur barnkonventionens och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättnings perspektiv.

Att införa avgiftsfrihet kommer att medföra en ökad kostnad för kommunen som inte går att förutse fullt ut. Troligen kommer fler att nyttja färdtjänstresor om resorna

är kostnadsfria. En redovisning för uppskattade kostnader och risker med fria färdtjänstresor redovisas i bilaga 1.

För att kostnadsfria resor ska kunna införas den 1 juni 2024 behöver kommunfullmäktige besluta om detta före den 1 juni. Nästa kommunfullmäktigesammanträde är den 21 maj. Tekniska nämndens förslag behöver hanteras av kommunstyrelsen innan dess och ärendet är därmed så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas.

Beslutsunderlag

Bilaga 1, Kostnader och risker vid införande av kostnadsfria färdtjänstresor för elever mellan 7-19 år under sommaren 2024, 2024-05-02

Delegationsbeslut TF2024/529, Kostnadsfria resor för elever med färdtjänst, 2024-05-16

Skrivelse, Funktionsrätt Enköping "Likabehandling av elever", 2024-04-12

På kommunstyrelsens vägnar

Peter Book
Ordförande

Beslutet tas med stöd av p. 1.1 i kommunstyrelsens delegationsordning

Bilaga 1

Kostnader och risker vid införande av kostnadsfria färdtjänstresor för elever mellan 7-19 år under sommaren 2024

Antal färdtjänstberättigade i ålder 7-19 år

Enligt statistik för färdtjänstberättigade i Enköpings kommun finns det 18 färdtjänstresenärer i åldersgrupp 7-19 år. De 26 som Funktionsrätt Enköping syftar på i sin skrivelse kan vara alla färdtjänstresenärer under 19 år. En del av den gruppen är också under 7 år och räknas därför inte in i frågeställningen.

Förutsättningar

Enköpings kommun har idag 18 ungdomar mellan 7 och 19 år där alla har färdtjänsttillstånd som löper över hela sommaren. 9 av dessa ungdomar har tillstånd med specialfordon (rullstolsbuss). Startavgiften som kommunen betalar är mycket högre på dessa fordon vilket gör resor med specialfordon extra kostsamma för kommunen.

8 stycken av de färdtjänstberättigade ungdomarna har även tillstånd för ledsagare som får följa med på färdtjänstresor. Alla färdtjänstberättigade i kommunen har möjlighet att ta med en medresenär utan extra avgift, sedan beslut i fullmäktige för taxor 2023.

Enköpings färdtjänstområde är indelat i två zoner med olika taxor för egenavgiften. Zon 1 är resor inom kommungränsen där resan kostar 45 kronor för resenären. Zon 2 är resor upp till 25 km utanför kommungränsen och dessa resor kostar resenären 25% av taxameterbeloppet med ett maxbelopp på 185 kronor. Det finns inte, som i många andra regioner och kommuner, någon gräns för hur många färdtjänstresor resenärer får resa eller hur många personer resenären får ta med. I Enköpings kommuns riktlinjer får fler än en medresenär följa med i mån av plats och ska då betala samma belopp som den färdtjänstberättigade.

Kostnader

Det är svårt att förutse hur mycket ungdomarna kommer att resa i sommar. Om vi ser till hur resandet var sommaren 2023 så gjordes totalt 84 resor av resenärer mellan 7-19 mellan 1 juni och 31 augusti. Den totala kostnaden för dessa färdtjänstresor var 71 690 kr. Den summan

inkluderar även den del som resenärer betalat själva (egenavgift). Den största delen av kostnaden var för resor till zon 2.

Kostnad för 18 elever 1/6-31/8 2023	Zon 1			Zon 2			Total kostnad, kronor
	Antal resor	Kostnad för kommunen	Avgift för resenären	Antal resor	Kostnad för kommunen	Avgift för resenären	
Med vanlig personbil	11	4 406	565	50	52 145	2 805	59 921
Med specialfordon	23	11 189	880	0	0	0	12 069
	-	15 595	1 145	-	52 145	2 805	71 690

Hur resandet kommer att se ut under sommaren 2024 är svårt att förutse. Enköpings kommun har inte någon begränsning för hur många färdtjänstresor som får nyttjas. Egenavgifterna bidrar troligen till att färdtjänstkunder inte reser mer än de behöver, speciellt till zon 2. I teorin är det möjligt att nyttja sin färdtjänst flera gånger per dag.

Utifrån siffrorna från sommaren 2023 har vi uppskattat tre olika scenarion; högt, medel eller lågt antal resor där det låga antalet resor motsvarar 2023-års resor. Tabellen visar den totala kostnaden (kommunens kostnad och resenärens egenavgift) och vad det kostar kommunen i förlorade intäkter. Det lägre beloppet är om alla resor sker inom zon 1 och det högre beloppet om alla resor går till zon 2.

Scenario	Scenario 1 Högt antal resor	Scenario 2 Medelhögt antal resor	Scenario 3 Lågt antal resor
Resandet	2 resor per dag	4 resor per vecka	2 resor per månad
Antal resor	ca 3200 resor	ca 1000 resor	ca 100 resor
Total kostnad för resor, inklusive egenavgift*	540 000 – 1 750 000 kr	170 000 – 540 000 kr	20 000 - 55 000 kr
Förlorade intäkter (egenavgifter) som kommunen behöver finansiera	144 000 – 592 000 kr	45 000 – 185 000kr	4 500 - 18 500 kr

* Uppskattning

Risker

Kostnadsfria färdtjänstresor kommer troligen göra att resandet ökar, kanske speciellt till zon 2. Värt att beakta är att hälften av ungdomarna har tillstånd med specialfordon. Specialfordon har taxibolaget få av och det kan bli brist på dessa under rusningstider vilket gör att det blir en längre väntetid även för vanliga färdtjänsten.

Färdtjänstberättigade i kommunen får ta med fler än en medresenär om det finns plats i bilen. Dessa extra medresenärer ska enligt gällande taxa och riktlinjer betala samma avgift som den färdtjänstberättigade. När alla färdtjänstresenärer får ta med flera medresenärer avgiftsfritt

innebär det att det snabbare blir fullt i bilarna och möjligheten för förare att samköra resor minskar. Det i sin tur kan leda till brist på bilar. Fler medresenärer leder till högre kostnader för kommunen.

En annan risk är att anhöriga kan utnyttja barnets eller kompisens färdtjänst. Vill man göra en utflykt utnyttjas dennes färdtjänst för att kunna åka gratis taxi till resmålet istället för egen bil eller med kollektivtrafik.

Sjukresor är i dagsläget dyrare än färdtjänst och vi ser ibland att färdtjänstkunder använder färdtjänst när de ska till sjukvårdsinrättningar istället för att betala för sjukresa. Med kostnadsfria resor kan fler komma att åka färdtjänst till en adress nära en sjukvårdsinrättning istället för en betydligt mer kostsam sjukresa. En sjukresa skulle dessutom regionen ha bekostat istället för kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Krister Larsson
0171-626745
andrey.edemskiy@enkoping.se

Kostnadsfria resor för elever med färdtjänst sommar 2024

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. Föreslå kommunfullmäktige att införa kostnadsfria färdtjänstresor inom zon 1 för elever mellan 7-19 år under sommaren 2024 mellan 1 juni till 31 augusti.
2. Föreslå kommunfullmäktige att tillföra tekniska nämnden ekonomiska medel för detta på 170 000 kronor för 2024.

Beskrivning av ärendet

Funktionsrätt Enköping och Kommunala tillgänglighetsrådet föreslår i en skrivelse till tekniska nämnden att elever mellan 7-19 år som reser med färdtjänst ska ha fria resor under sommaren 2024 på samma sätt som i Uppsala kommun, se bilaga 2.

Att införa kostnadsfria sommarresor för elever med färdtjänst är angeläget ur ett likabehandlingsperspektiv. Olikheter mellan barn med och utan funktionsnedsättning anses diskriminerande ur barnkonventionens och konventionen om Rättigheter för personer med funktionsnedsättnings perspektiv.

Förslaget är att införa detta i zon 1 under sommaren 2024. Det kommer dock att medföra en ökad kostnad för kommunen som inte går att förutse fullt ut. Dessutom kommer troligen fler att nyttja färdtjänstresor om resorna är kostnadsfria. En redovisning för uppskattade kostnader och risker med fria färdtjänstresor redovisas i bilaga 1.

För att kostnadsfria resor ska kunna införas från den 1 juni 2024 så behöver kommunfullmäktige besluta om detta före 1 juni. Nästa kommunfullmäktige är den 21 maj. Därför behöver ordföranden i både tekniska nämnden och kommunstyrelsen ta ordförandebeslut som brådskande ärende för att detta ska vara möjligt.

Bilaga 1: Kostnader och risker vid införande av kostnadsfria färdtjänstresor för elever under sommaren 2024.

Bilaga 2: Skrivelse från Funktionsrätt Enköping.

På tekniska nämndens vägnar

Krister Larsson
Ordförande i tekniska nämnden
Enköpings kommun

Beslutet tas med stöd av tekniska nämndens delegationsordning 1.1

Kopia till:
Kommunfullmäktige för åtgärd

Likabehandling av elever

UL kommer inom kort att sända ut "sommatlovsbusskort" till en kostnad av 0 kr - enligt uppgift från UL - till ALLA i länets kommuner folkbokförda elever mellan 7-19 år. Det inkluderar som vi förstår även elever som går i friskolor (vilka annars inte erbjuds skolskjuts). Men det gäller vad vi kan utröna gäller det INTE elever som har sina skolresor med färdtjänst. De skall även under lovet betala full kostnad för sina fritidsresor, dvs 90 kr (2*45kr) för en utflykt.

Uppsala kommun har nyligen fattat beslut att deras färdtjänst-elever skall ha fria resor under sommaren, precis som övriga elever. Det förefaller vara ett riktigt beslut med hänvisning till Kommunallagens krav på likabehandling av kommunens innevånare. Även ur Barnkonventionens- och Konventionen om Rättigheter för personer med funktionsnedsättnings perspektiv kan denna ojämlikhet mellan barn med funktionsnedsättning och barn utan, anses diskriminerande.

Därför hemställer vi att Enköpings kommun fattar ett motsvarande beslut för de elever som har färdtjänst som skolskjuts (ca 26 elever), så att även de erbjuds fria resor under sommarlovet.

Frågan har diskuterats i Kommunala Tillgänglighetsrådet, som ställer sig bakom kravet.

Funktionsrätt Enköping

Anneli Djurklou, ordförande